

Az olyan uniós polgár vagy uniós polgár olyan családtagja szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joga korlátozásának szükségességét, aki a múltban gyaníthatóan háborús bűncselekményekben vett részt, esetről esetre kell értékelni

Ez az értékelés magában foglalja egyrészt az érintett személy által a fogadó társadalom alapvető érdekeire jelentett veszélynek, másrészt az uniós polgárok és családtagjaik jogai védelmének a mérlegelését

C-331/16. sz. ügy

K. horvát és boszniai állampolgársággal rendelkezik, és 2001-ben érkezett Hollandiába házastársával és kiskorú fiával együtt. Egymást követő három menedékjog iránti kérelmét elutasították, legutóbb 2013-ban, az ország területére való beutazási tilalmat elrendelve. Ugyanebben az évben, Horvátországnak az Európai Unióhoz való csatlakozását követően, K. kérte e tilalom megszüntetését. 2015-ben a holland hatóságok helyt adtak e kérelemnek, ugyanakkor K-t Hollandia területén nemkívánatos személynek nyilvánították azzal az indokkal, hogy bűnös a bosnyák hadsereg különleges egységei által elkövetett háborús és emberiség elleni bűncselekményekben. A hatóságok szerint a közrend és a közbiztonság védelme megköveteli, hogy minden szükséges lépést tegyenek meg annak megakadályozása céljából, hogy a holland polgárok olyan személyekkel kerüljenek kapcsolatba, akik származási országukban háborús bűncselekmények elkövetésében voltak bűnösök. A hatóságok el akarták kerülni különösen azt, hogy a K.-nak felrótt cselekményeket korábban elszenvető áldozatok vagy családtagjaik találkozhassanak vele Hollandiában. Az ezen ügyben eljáró rechtbank Den Haag, zittingsplaats Middelburg (a Middelburgban eljáró hágai bíróság, Hollandia) úgy határozott, hogy kérdéssel fordul a Bírósághoz az európai polgárok szabad mozgáshoz és tartózkodásához való jogáról szóló uniós irányelv¹ értelmezése tárgyában.

C-366/16. sz. ügy

H. F., afgán állampolgár, 2000-ben érkezett Hollandiába, és sikertelenül nyújtott be menedékjog iránti kérelmet. 2011-ben H. F. és lánya Belgiumban telepedett le. H. F., miután sikertelenül több tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be ebben az országban, 2013-ban új kérelmet nyújtott be uniós polgár családtagjaként, mivel lánya holland állampolgársággal rendelkezik. A belga hatóságok legutóbbi elutasító határozata a H. F. hollandiai menekültügyi eljárásához kapcsolódó ügyiratokban foglalt információkon alapult. Ezen ügyiratokból kitűnt, hogy H. F. háborús vagy emberiség elleni bűncselekményekben vett részt, vagy, az általa betöltött feladatkörére tekintettel, parancsot adott ilyen bűncselekmények elkövetésére. Az ügyben eljáró Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (a külföldiekkel kapcsolatos jogi ügyekben eljáró bíróság, Belgium) úgy határozott, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdéseket terjeszt a Bíróság elé. Az eljáró bíróság választ keres többek között arra, hogy a tartózkodási jogot megtagadó határozat

¹ Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.).

összeegyeztethető-e az uniós polgárok szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló irányelvvel.

A mai napon kihirdetett ítéletében a Bíróság emlékeztet mindenekelőtt arra, hogy a tagállamok hozhatnak olyan intézkedéseket, amelyek, állampolgárságra tekintet nélkül, korlátozzák az uniós polgárok és családtagjaik szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból. Márpedig egy olyan uniós polgár (vagy az uniós polgár olyan, harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja) szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának valamely tagállam által korlátozása, akivel szemben a múltban a menekült jogállást el nem ismerő határozatot hoztak, mert nyomós okkal feltételezhető, hogy háborús bűncselekményt, az emberiség elleni bűncselekményt vagy az ENSZ céljaiba és elveibe ütköző cselekményeket követett el, tartozhat a közrendi vagy közbiztonsági okokból hozott intézkedés fogalma alá.

A Bíróság álláspontja szerint az alapján, hogy az érintett személlyel szemben a múltban menekült jogállást el nem ismerő határozatot hoztak, nem állapítható meg automatikusan, hogy az ő pusztán jelenléte a fogadó tagállam területén valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélyt jelent a társadalom valamely alapvető érdekére. **Közrendi vagy közbiztonsági okokkal igazolt intézkedés meghozatala előtt ugyanis esetről-esetre végzett értékelésre van szükség.**

Az ilyen veszély fennállása megállapításának az érintett egyén személyes magatartásának értékelésén kell alapulnia, figyelembe véve a menekült jogállást el nem ismerő határozat megállapításait, valamint azon tényezőket, amelyekben e határozat alapul, különösen az ezen egyénnek felrótt bűncselekmények vagy cselekmények jellegét és súlyát, az ezekben való egyéni közreműködésének mértékét, a büntetőjogi felelősség alóli mentesülési okok esetleges fennállását, valamint azt, hogy büntetőítéletet hoztak-e vele szemben, vagy sem. Ezen átfogó értékelésnek tekintetbe kell vennie azt is, hogy mennyi idő telt el a bűncselekmények vagy cselekmények feltételezett elkövetése óta, valamint az egyén későbbi magatartását különösen abból a szempontból, hogy e magatartás tükröz-e az EU alapvető értékeinek sérelmére irányuló, továbbra is fennálló szándékot, ami zavarhatja a lakosság nyugalomát és fizikai biztonságát.

A Bíróság megállapítja továbbá, hogy jóllehet kevésbé tűnik valószínűnek, hogy ilyen bűncselekmények vagy cselekmények újból megvalósulhassanak sajátos történelmi és társadalmi összefüggésükön kívül, **az érintett olyan magatartása, amely azt tanúsítja, hogy esetében továbbra is fennáll az EU alapvető értékei, például az emberi méltóság és az emberi jogok sérelmére irányuló szándék, önmagában minősülhet a társadalom valamely alapvető érdekét fenyegető, az irányelv értelmében vett valódi, közvetlen és kellően súlyos veszélynek.**

Ez az értékelés magában foglalja egyrészt azon veszélynek, amelyet az érintett egyén személyes magatartása a fogadó társadalom alapvető érdekeire jelent, másrészt az uniós polgárok és családtagjaik irányelvből eredő jogai védelmének a mérlegelését.

Végezetül a Bíróság megállapítja, hogy valamely kiutasító határozatnak az arányosság elvének tiszteletben tartásával való meghozatala érdekében figyelembe kell venni különösen az érintett egyénnek felrótt magatartás jellegét és súlyát, a fogadó tagállamban való tartózkodása időtartamát és adott esetben jogszerű jellegét, az e magatartás óta eltelt időt, az érintett ezen időszak folyamán tanúsított magatartását, a társadalomra való közvetlen veszélyessége fokát, valamint az e tagállammal fennálló társadalmi, kulturális és családi kapcsolatok szilárdságát.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehoczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499